

Daghøjskolen Kursustrappen Frederiksberg

Erfaringsopsamling 2024-2025

Daghøjskolen Kursustrappen Frederiksberg
Roskildevej 46
2000 Frederiksberg
Tel: 3811 2100 - CVR: 18952 181

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING OG PRÆSENTATION	3
2. METODE	4
3. MÅLGRUPPE OG PÆDAGOGISK TILGANG	4
4. CENTRALE ELEMENTER I INDSATSEN	10
5. DAGLIGDAGENS "VIRKSOMME STOFFER" PÅ DAGHØJSKOLEN	11
6. BROBYGNING TIL CIVILSAMFUNDET	12
7. VEJLEDNING, MENTOR OG PROGRESSION	13
8. AFSLUTNING	14

INDLEDNING OG PRÆSENTATION

Kursustrappen er en daghøjskole beliggende på Frederiksberg – og det har den gjort siden 1997. En daghøjskole er en selvejende institution med rødder i folkeoplysningen.

Daghøjskoler skal godkendes af deres bopælskommune. Det er frivilligt, for den kommune, som godkender daghøjskolen, om den vil yde tilskud til daghøjskolen. Nogle daghøjskoler modtager et tilskud fra den kommune der har godkendt dem, andre modtager intet tilskud. Kursustrappen modtager ikke driftstilskud fra Frederiksberg kommune.

I vores bestyrelse sidder der repræsentanter fra Frederiksberg: fra byrådet, idrætten og faglige organisationer. Vi interesserer os alle, for det samfund vi er en del af – og deltager gerne i udfordringer og løsninger af opgaver, der har med menneskers trivsel og sundhed at gøre.

Kursustrappen er i disse år optaget af to mærkesager: uddannelse og beskæftigelse, for de mennesker der gerne vil – men som ikke kan få fat fra den rette ende. Det med trivsel, det ”indre beredskab”, uddannelse og beskæftigelse - er en opgave som vi gennem mange år har engageret os i og vores skole har været et aktiv, for mange mennesker gennem årene med alt fra højskoletilbud om dagen over et halvt år – til korte kurser.

De seneste år har vi især fokuseret på mennesker med sociale og personlige udfordringer, herunder de 190.000 voksne og 43.000 unge uden tilknytning til job og uddannelse. Mange unge har ikke afsluttet folkeskolens afgangsklasser i dansk og matematik og de er dårligt stillet i deres videre job- og uddannelsesforløb.

Dette passer ind i den opgave Kursustrappen har ansøgt, som leverandør til Københavns kommune, senest gennem ”Brobygning til erhvervskompetencegivende uddannelse via daghøjskole”. Forløbet retter sig mod ”unge”, mellem 18-30 år, som alle har forsøgt sig med -, men ikke formelt har gennemført eller afsluttet 9. classes afgangseksamen i bl.a. fagene dansk og matematik. Eleverne kommer bl.a. fra FGU, hvor de (også) har måttet opgive, da de ikke har kunnet fastholde de krav og forventninger, der er i forhold til fremmøde, struktur eller opfølgning. De unge har haft svært ved at imødekomme de krav der stilles, og kan ikke finde tryghed i de (store) fysiske rum. Andre unge har måske slet ikke været andre steder efter folkeskolen – da de er udfordret af personlige og sociale vilkår som begrænser deres deltagelse i fællesskaber. Atter andre kommer fra et STU-forløb – og leder efter et ståsted – og håber at færdiggøre dansk og/eller matematik, for dermed at komme videre i uddannelse.

Når vi taler med disse unge, som er forskellige med hver deres udfordringer, kan vi se at der er en generel tendens til at den unge, vender omverdens presset indad. Problemer med misbrug, kan influere på den unges formåen og udvikling. Ofte er der tale om lavt selvværd og manglende tro på evnen til at lære. De føler sig ofte udenfor og anderledes end deres jævnaldrende.

På Kursustrappen tilbydes de unge vilkår som ikke umiddelbart kan tilbydes i samme udstrækning i det ordinære uddannelsessystem, og netop dette muliggør ofte at de kan holde fast, finde sig til rette og skabe motivation til at færdiggøre deres afgangseksamen.

Som det fremgår, er det er en uhomogen målgruppe vi møder – og tilgangen er derfor dels individuel og ofte undervisning/instruktion én til én.

Der er dog en del mekanismer, der får indsatserne til at lykkes ligesom der er betingelser der skal være på plads, for at muliggøre indsatserne.

De elementer som især er afgørende, for den unges udvikling på Kursustrappen er:

- ✓ At Kursustrappen er en mindre daghøjskole med overskuelige og trygge rammer
- ✓ Eleven kunne have sit eget rum/"space"
- ✓ Egne materialer og bøger fra første dag, som man fleksibelt kan arbejde med
- ✓ Der er åbne døre fra de kommer om morgenen – kaffe og te, samt en god snak med en lærer som er til stede, for eleverne
- ✓ Faste undervisere – ingen ukendte vikarer eller aflysning af undervisning
- ✓ Relationsskabende miljø, med fælles frokost og samtaler i øjenhøjde
- ✓ Tæt opfølgning fra vejleder – og hjælp fra en mentor
- ✓ Hjemlig atmosfære og tryghed
- ✓ Eksamen, individuelt med de tilladte kendte støttepersoner og hjælpemidler

2 METODE

Indenfor de folkeoplysende daghøjskoler med beskæftigelses- og uddannelsessigte siger vi ofte: at *"Folkeoplysning er investering i menneskers psykiske helbred"* og det *"at være aktiv sammen med andre om noget meningsfuldt styrker psykisk sundhed"*. Her inspireres vi bl.a. af den norske Arnhild Lauvengs Ph.d.-afhandling, Growing as a person.

Når det handler om den brede indsats, for bedre mental sundhed, er den forskningsbaserede anbefaling fra Statens center, for mental sundhed opsummeret i den såkaldte, ABC, for mental sundhed: **Gør noget aktivt, gør noget sammen med andre, gør noget meningsfuldt.**

Vi observerer betydningen af at investere i mennesker, hver dag, på Kursustrappen. Vi er ikke i tvivl om at folkeoplysningen har noget at tilbyde en målgruppe, der rummer udsatte og sårbare mennesker – og vi ser at mening skaber motivation:

- ✓ Daghøjskolens eksistensberettigelse er netop at etablere rammer, for at mennesker kan være aktive, sammen med andre om meningsfuld læring.
- ✓ Det har selvstændig betydning, for rehabilitering, at man er deltager/kursist og ikke patient.
- ✓ I folkeoplysningen er der selvstændigt fokus på det sociale netværk.
- ✓ Her er der fleksibilitet til at tilpasse tilbuddet, så det både tager højde, for symptomer og giver mest mulig mening og motivation, for deltagerne.
- ✓ Folkeoplysningen er en ramme, hvor man kan fortsætte med at være aktiv, sammen med andre om noget meningsfuldt, når det aktuelle forløb er slut.
- ✓ Det er oftest billigere i længden

3 MÅLGRUPPE OG PÆDAGOGISK TILGANG

Målgruppen for Brobygningens aktiviteter er unge mellem 18-30 år, som har haft vanskeligheder med at gennemføre folkeskolens afgangsprøver. De står i stampe ift. at mestre uddannelse- og job, da de ikke har folkeskolens afgangseksamen i dansk og matematik - og dermed heller ikke adgangen til erhvervs- eller ungdomsuddannelser.

Kursustrappen er en mindre daghøjskole med overskuelige trygge rammer og et "hjemligt" miljø samt et fokus på det enkelte menneskes udgangspunkt for og tilgang til læring. Eleverne har tæt og løbende kontakt til mentor, vejleder og lærere og samlet udgør dette en base for den unge – et frirum for en genstart.

Herudover er en afgørende faktor vores særlige pædagogiske tilgang og vores undervisningsform, hvor vi kombinerer:

- ✓ Fællesskab i undervisningslokalet, hvor eleverne sidder sammen og har mulighed, for at tale og dele faglige (og personlige) refleksioner.
- ✓ Individuelle skemaer – og individuel faglig samtale, hvor læreren tager udgangspunkt i den enkelte elevs interesser, tankegang og aktuelle motivation.
- ✓ En-til-en støtte, hvor vi kan tilpasse undervisningen løbende/organisk og skabe en tryk relation.
- ✓ Vi underviser med fag, hvor selve processen er vigtig, for den enkeltes mulighed, for indlæring.

Fokus er på dansk og matematik – men i undervisningen indgår emner indenfor samfundsfag, privatøkonomi, IT-forståelse, kendskab til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet og mange andre relevante emner som kan være gået tabt undervejs. Den unge får sit eget materiale og en arbejdsbog der danner grundlag og ramme for undervisningen.

Alle ansatte ser sig som en del af én enhed og er sammen om opgaverne og relaterer sig til den unge. Hermed opnår vi at arbejde i samme retning – med forskellige "værktøjer" og tilgange, som understøtter den samlede læringsoplevelse. Dette bevirker at Kursustrappen er lettere at "tage på sig", for den enkelte unge, som oplever en forankring og inkludering i dette fællesskab. På den måde får vi som ofte den unge med – kommer i dialog og nedbryder isolation, også på det faglige område, hvor den unge finder sin vej til at lære. Det lykkes som oftest.

Vi har derfor gjort det til vores opgave at arbejde med disse unge, på de præmisser dette indebærer og vi er drevet af formålet med at gøre en forskel, for den unge.

Vejen mod målet rummer mange udfordringer og bump på vejen, bestående af komplekse situationer og problemer. Men, vi taler og arbejder os sammen gennem det meste, hvorved kursen stille og roligt sættes og fastholdes i længere og længere perioder.

De små succeser opstår og motiverer eleven også til at fastholde planen mod uddannelse.

Med små skridt får den unge mere og mere vished, for at arbejde og selvforsørgelse bliver muligt at stræbe efter. Netop dette er en væsentlig drivkraft for mange af de unge vi møder, de vil meget gerne kunne forsørge sig selv – mange vil gerne se sig i en erhvervs- eller ungdomsud-dannelse - men har ikke kunnet overvinde barriererne på vejen til dette mål.

Aftalen med Københavns kommune er indgået med fundament i en, samlet set, stor erfaring med målgruppen.

Der er grundlæggende tale om fagligt tilpassede forløb i spænd mellem 8-25 timer, hvor læring og indhold er sammensat, så det modsvarer den enkeltes behov og er tilpasset den gældende situation. I en kortere forsøgsperiode – har Kursustrappen kunnet tilbyde onlineundervisning, for unge der har særlige udfordringer ifm. fremmøde (ca. 25-30% af de unge lider af panik-angst/socialangst). Dette tilbud kan derfor aktiveres i perioder, hvor den unge måtte have et særskilt behov.

Herudover kan vi tilknytte en mentor, efter aftale med Jobcentret og følge den unge videre fra eller ind på Kursustrappen. Dette skaber en støtte ift. mange af de opgaver og situationer som den unge også har med sig.

Med individuelle og fleksible tilrettelagte skemaer tilbydes den unge et skema, med timer og fagsammensætning efter løbende formåen og eventuelle konkrete ønsker og vejledning fra behandlere, sagsbehandlere m.fl. Dette sker indenfor rammerne af udbuddet og sammen med de unges sagsbehandlere i Jobcentret, som løbende orienteres gennem rapportering om progression eller mangel på samme.

Det er herudover en stor fordel at have en fast tilknyttet sagsbehandler fra Jobcentret – som gennemgående person i forhold til opfølgning, justeringer og kursændringer i tilbuddet – og samtidig med et stort kendskab til området. Det skaber en klar tråd gennem forløbet for den unge – og det er en fordel at der er relativt få personer inde over de forskellige udfordringer for eleverne mens de er på Kursustrappen.

Et forløb kan tage fra 5 måneder til 18 måneder, alt efter det faglige niveau deltageren møder ind med.

Det er tankevækkende at mange unge ikke har fået mere ud af folkeskolens undervisning, end et 4. eller 5. klasses niveau i fagene dansk og matematik og det efterlader store udfordringer, for de unge især, hvis der ikke er den nødvendige støtte fra de nærmeste aktører i deres liv. Det er en stille krise, som vi, som skole og samfund, ikke kan vende ryggen til. Når de unge når frem til Kursustrappen, er det ofte det sidste forsøg på at finde kursen, og de er tæt på at have opgivet at komme videre med uddannelse og job.

I det følgende giver vi en kort beskrivelse af cases omkring elev eksempeler på Kursustrappen:

Elev med kompleks baggrund

Baggrund:

Eleven har haft en opvækst præget af svære livsvilkår, herunder alkoholmisbrug i hjemmet og gentagne anbringelser i plejefamilier og på opholdssteder. I ungdomsårene udviklede eleven et stofmisbrug og har siden fået diagnoserne skizofreni og autisme. Trods disse udfordringer har eleven et stærkt ønske om at læse videre på HF, men mangler en bestået matematikeksamen.

Undervisningsmiljø og tilgang:

Undervisningen foregår i et fælles undervisningslokale, hvor eleverne sidder sammen og har mulighed for at indgå i samtaler og faglige diskussioner. Der er fokus på at skabe et inkluderende og trygt fællesskab, hvor alle kan deltage på egne præmisser. Samtidig arbejder vi med en individualiseret én-til-én tilgang, hvor den faglige samtale tager udgangspunkt i den enkelte elevs interesser, tankegang og aktuelle motivation.

Læreren faciliterer samtalerne og holder den faglige røde tråd, så undervisningen både er meningsfuld for eleven og målrettet. Når en elev bringer noget op, som optager vedkommende, gribes det pædagogisk og fagligt og undervisningen udvikler sig derfra – ofte til gavn, for hele gruppen. På den måde bliver den enkelte elevs perspektiv en katalysator, for fælles læring.

Faglig udvikling og resultat:

Denne tilgang har haft stor betydning for eleven, som tidligere har haft store vanskeligheder med matematik. Gennem den individuelle støtte og det sociale læringsmiljø har eleven opnået en markant

forbedret forståelse, for matematik. Det kulminerede med, at eleven bestod almen voksenuddannelse (AVU) matematik på D-niveau med karakteren 12 i både den mundtlige og skriftlige prøve.

Perspektiv:

Elevens udvikling er et eksempel på, hvordan en kombination af fællesskab, relations arbejde og faglig individualisering kan skabe læring og trivsel – også for elever med komplekse livsforløb og særlige pædagogiske behov. Eleven er nu motiveret for at fortsætte sin uddannelse, og har fået styrket både sin faglige selvtillid og troen på egne evner.

Elev med traumer

Baggrund:

Eleven er startet på forberedende voksenundervisning (FVU) trin 1. Eleven har ikke dansk som modersmål og har en meget traumatisk baggrund, hvilket har påvirket både sprogtilegnelsen og den generelle trivsel.

Sproglige kompetencer:

Elevens skriftlige færdigheder – stavning og grammatik – er på et acceptabelt niveau i forhold til trin 1. Den største udfordring ligger i den mundtlige kommunikation. Elevens tale består primært af enkeltstående lyde og stød-ord, som gør det svært for andre at forstå, hvad der bliver sagt. Der dannes ikke egentlige sætninger, og udtalen er meget utydelig.

Undervisningsfokus:

På baggrund af den sproglige profil har undervisningen haft særligt fokus på:

- Opbygning af ordforråd
- Forbedring af udtale og artikulation
- Styrkelse af mundtlig kommunikation og sætningers opbygning

Læringsmiljø:

Kursustrappen er et lille sted med små hold, hvilket har gjort det muligt hurtigt at identificere elevens specifikke udfordringer og målrette indsatsen. Det trygge og overskuelige læringsmiljø har haft stor betydning for elevens motivation og fremmøde. Eleven har hurtigt følt sig tryk og er blevet glad for at komme.

Udvikling:

Der ses i øjeblikket store fremskridt hos eleven. Der arbejdes målrettet med mundtlig kommunikation, og eleven deltager aktivt i undervisningen. Der er begyndende tegn på forbedret udtale og en større forståelse for dansk sprogbrug.

Elev med matematikangst og kognitive udfordringer i målrettet udviklingsforløb

Baggrund:

Vi møder indimellem elever med udpræget matematikangst. Denne elev har i længere tid levet med udtalt matematikangst, som har gjort det umuligt at deltage i almindelige matematiktimer. Eleven har desuden kognitive udfordringer, herunder nedsat arbejdshukommelse og lav forarbejdningshastighed, hvilket betyder, at eleven har svært ved at fastholde og bearbejde information.

Pædagogisk tilgang:

Forløbet har haft fokus på at skabe tryghed og tillid som forudsætning for læring. Vi har arbejdet med samtaler, været på sociale ture og haft samtaler om refleksioner omkring angsten – *hvad den gør* ved eleven og *hvordan* den påvirker evnen til at lære. Undervisningen er tilrettelagt med en individualiseret tilgang i fællesskabet, hvor eleven er en del af et undervisningsrum med andre, men undervisningen tager udgangspunkt i elevens egne behov og tempo.

Vi har introduceret en række hjælperedskaber og strategier for at støtte læringen:

- ✓ Brug af computer og Excel til at fastholde og organisere relevant information
- ✓ Chunking – opdeling af opgaver i mindre og overskuelige dele
- ✓ Træning af arbejdshukommelsen via aktiviteter og digitale værktøjer som app'en Lumosity
- ✓ Undervisning i formler og metoder, med fokus på at læse og anvende dem i praksis

Udvikling og motivation:

Eleven har gradvist opnået større tryghed i undervisningssituationen og udviser nu motivation for at lære matematik, selvom det stadig er forbundet med stor anstrengelse. Eleven deltager i samtaler, tør stille spørgsmål og arbejder aktivt med de strategier, vi har introduceret. Der er tydelige tegn på øget selvtillid og tro på egne evner og eleven er begyndt at se matematik som noget, der kan læres – ikke noget, der skal undgås.

Perspektiv:

Denne case viser, hvordan en omsorgsfuld, fleksibel og strategisk tilgang kan skabe udvikling hos elever med både angst og kognitive udfordringer. Ved at kombinere relation, struktur og teknologiske hjælpemidler, har vi skabt et læringsrum, hvor eleven kan bevæge sig fremad – i sit eget tempo og med støtte hele vejen.

Elev med flere diagnoser og tidligere stofmisbrug

Baggrund:

Eleven er en ung voksen med flere diagnoser, herunder autisme, og har tidligere haft et stofmisbrug. På grund af store udfordringer med at indgå i større grupper og tilpasse sig de sociale og strukturelle rammer i folkeskolen, har eleven ikke opnået en folkeskoleeksamen.

Faglige forudsætninger og udfordringer:

Mundtligt har eleven stærke dansk kundskaber og udviser stor sproglig forståelse og refleksion. Skriftligt har eleven dog haft betydelige vanskeligheder, især med strukturering af tekster samt korrekt brug af tegnsætning som komma og punktum. Disse udfordringer er tæt forbundet med elevens diagnoser, som påvirker både overblik og arbejdshukommelse.

Undervisningsforløb og progression:

Eleven startede på FVU trin 3 og har gennem målrettet og differentieret undervisning arbejdet sig op til FVU-trin 4. Undervisningen blev hurtigt tilpasset elevens behov, med særligt fokus på at opbygge en fast struktur for skriftlige opgaver og træning i basal tegnsætning. Dette har givet eleven konkrete resultater og øget selvtillid i det skriftlige arbejde.

Støtte og trivsel:

En væsentlig faktor i elevens progression har været den tætte opfølgning – både fagligt og personligt. Eleven har haft stor gavn af mentortimer, som har bidraget til at skabe struktur i hverdagen og støtte op om en stabil læringssituation. Kombinationen af faglig støtte og personlig vejledning har været afgørende for elevens fastholdelse og udvikling.

Aktuel status og fremtidsperspektiv:

Eleven står nu over for en adgangsgivende prøve, som vil åbne muligheden for at påbegynde en erhvervsuddannelse (EUD). Der er stor motivation for at komme videre i uddannelsessystemet, og eleven har opnået en markant forbedring i både faglige færdigheder og personligt overskud.

Elev med dyskalkuli – med faglig fremgang gennem individuel tilgang i fællesskab

Baggrund:

Eleven har tidligere gennemført en HF-uddannelse, men dumpede matematik på C-niveau, da eleven havde svært ved at forstå stoffet. Eleven med dyskalkuli, har i mange år oplevet matematik som en barriere. Nu ønskes det at læse videre på universitetet, men mangler en bestået matematikeksamen – hvilket er blevet målet.

Udfordringer og startpunkt:

Ved opstart havde eleven meget begrænset talforståelse. Kunne ikke sige tallene højere end 69 og havde svært ved at skelne mellem fx 70 og 90. Eleven manglede et verbalt sprog for store tal, hvilket i sig selv har været en barriere for videre matematikforståelse.

Pædagogisk tilgang:

Vi har arbejdet med en individualiseret tilgang i fællesskabet, hvor eleven er en del af et undervisningslokale med andre, men undervisningen tager udgangspunkt i elevens egne behov og forståelse. Vi startede helt fra TRIN 1 og fokuserede på at opbygge både grundlæggende talforståelse og selvtillid.

Gennem brug af visuelle strategier og billedsprog, har vi hjulpet eleven med at skabe mening i talsymboler og lært hende metoder til at aflæse og forstå store tal. Undervisningen har været samtalebaseret og læreren har løbende tilpasset den faglige progression, så eleven kunne følge med og opleve succes.

Udvikling og motivation:

Eleven har siden udvist stor motivation for at lære de matematiske discipliner, metoder og formler, som tidligere har været en stor udfordring. Eleven deltager aktivt i undervisningen og har fået et nyt forhold til matematik – som noget, der kan mestres, når det bliver forklaret på en måde, der giver mening for eleven.

Perspektiv:

Denne case viser, hvordan en kombination af individuel støtte og fællesskab kan skabe faglig udvikling – selv hos elever med specifikke indlæringsvanskeligheder som dyskalkuli. Eleven er nu godt på vej mod at opnå den nødvendige matematikeksamen og har fået styrket både sin faglige selvtillid og troen på, at universitetet er inden for rækkevidde.

4 CENTRALE ELEMENTER I INDSATSEN

Som det fremgår af eksemplerne, er tilbuddet om små hold, faste undervisere, individuel støtte, hjemlige/trygge rammer og tæt kontakt til lærere, vejledere og mentorer en væsentlig faktor i arbejdet med og for de unge på Kursustrappen. Undervisningen kombinerer dansk og matematik med samfundsfag, IT-kompetencer, ordblindeundervisning og livsmestring – eller emner som blot tages op efter behov.

Dette kræver veluddannede, erfarne og motiverede lærere og et miljø, der understøtter meningsskabelse og viden om forskellige indlæringsformer. Herudover skal man have indsigt i de unges vilkår, når der er tale om diagnoser som kan være komplekse med sygdom, sociale og private udfordringer med brudte familiemæssige relationer, boligmangel m.v. Emner som er tunge og krævende at forholde sig til, for den enkelte unge – og som også udfordrer læringssituationen.

Når tingene lykkes som de skal – og den unge får fat, så vil de afslutte 9. klasse og søge videre, for det meste i uddannelse.

	Efter 2. halvår 24	Efter 1. halvår 25
Fortsætter på Kursustrappen	11	16
Går videre i uddannelse	5	17
Går videre i job	7	13
Andet	4	17
Unge i alt	27	63

Under "Andet" i skemaet ovenfor, er der tale om andre fortsættelser efter Kursustrappen, som fx barsel, afsoning, sygdomsforløb, flytning m.v.

5 DAGLIGDAGENS "VIRKSOMME STOFFER" PÅ DAGHØJSKOLEN

- ✓ Fællesskab i undervisningslokalet, hvor eleverne sidder sammen på små hold og har mulighed, for at tale og dele faglige refleksioner.
- ✓ Individuel faglig samtale, hvor læreren tager udgangspunkt i den enkelte elevs interesser, tankegang og aktuelle motivation.
- ✓ Læreren holder den faglige røde tråd, så eleven når sine læringsmål, men undervisningen udvikler sig ofte organisk ud fra samtaler og nysgerrighed. Det skaber både faglig progression og personligt engagement.

Vi møder ofte barrierer som:

- ✓ Lavt selvværd og manglende tro på egne evner
- ✓ Psykiske diagnoser, angst og indlæringsvanskeligheder
- ✓ Manglende verbalt sprog, for matematik og tal
- ✓ Kognitive udfordringer som nedsat arbejdshukommelse og forarbejdningshastighed

Vi arbejder med disse gennem:

- ✓ Tålmodighed og fleksibilitet
- ✓ Individuelle samtaler og refleksioner
- ✓ Små succeser og realistiske mål
- ✓ Teknologiske og visuelle hjælpemidler
- ✓ Samarbejde med andre parter

Vi har samarbejde med socialrådgivere, bostøtter og behandlingssteder. Dette sikrer en helhedsorienteret indsats, hvor undervisningen understøtter elevens samlede udvikling og trivsel.

Eleverne giver udtryk, for ønsker om:

- ✓ At kunne gennemføre en uddannelse
- ✓ At få en hverdag med mening og struktur
- ✓ At blive mødt med respekt og forståelse
- ✓ At lære på en måde, der giver mening

Vi imødekommer disse ønsker ved at:

- ✓ Skabe meningsfulde og individuelle læringsforløb
- ✓ Tilbyde undervisning med plads til samtale og refleksion
- ✓ Arbejde med strategier og værktøjer, der støtter den enkeltes læring
- ✓ Tilbyde praktiske og sociale aktiviteter, som styrker både trivsel og motivation

6 BROBYGNING TIL CIVILSAMFUNDET

Da de unge ofte er isolerede og ensomme – er det vigtigt at tilbyde dem fællesskaber – eller mulighed, for at møde andre mennesker og fællesskaber. Vi inkluderer derfor de unge i kendskabet til og aktiviteter med idræt, relevante forskellige foreninger og uddannelsesbesøg. Dette styrker deres selvtillid, netværk og samfundsdeltagelse.

Vi arbejder aktivt og målrettet med at inkludere unge i civilsamfundsaktiviteter som en integreret del af vores daghøjskoleindsats. Vores tilgang bygger på at skabe meningsfulde fællesskaber, hvor de unge får mulighed, for at deltage i aktiviteter, der både styrker deres sociale kompetencer og giver dem erfaringer med at indgå i samfundet udenfor undervisningsrummet.

Vi har særligt gode erfaringer med følgende indsatser:

- ✓ Besøg på relevante uddannelsesinstitutioner, fx SOSU H, når mange i elevgruppen udtrykker interesse, for SOSU-uddannelser. Her får de unge både viden om uddannelserne og mulighed, for at se skolen, hvilket mindsker angst og gør overgangen mere overskuelig.
- ✓ Samarbejde med lokale idrætsforeninger, fx Frederiksberg idrætsforening, hvor de unge kan afprøve forskellige sportsgrene i trygge rammer. Det giver dem mulighed, for at opleve glæde ved bevægelse og være en del af et aktivt fællesskab.
- ✓ Kontakt til kulturelle foreninger, aftenskoler og foreningslivet i almindelighed.
- ✓ Tilbud om kreative eftermiddagshold, som vi udbyder på daghøjskolen, hvor unge fra målgruppen deltager sammen med borgere uden, for målgruppen. Det skaber naturlige møder og relationer på tværs af baggrunde og interesser.

Disse aktiviteter er ikke kun fagligt eller socialt udviklende – de fungerer som brobygning til civilsamfundet, hvor de unge får mulighed, for at afprøve nye roller og opleve, at de kan bidrage og høre til.

Brobygning til civilsamfundet bidrager med:

- ✓ Afmystificering af nye miljøer, fx uddannelsessteder og foreninger, som ellers kan virke uoverskuelige og angstprovokerende.
- ✓ Styrket selvtillid og handlekompetence, når de unge oplever, at de kan deltage og bidrage.
- ✓ Udvidet netværk, nye fællesskaber og sociale relationer, som kan være afgørende, for trivsel og fremtidige muligheder.

Hvad skal der til, for at det lykkes?

For at den unge kan blive inkluderet og få gavn af civilsamfundstilbud, arbejder vi med:

- ✓ Tryghed og forberedelse: Vi taler med de unge om, hvad de kan forvente og støtter dem i at håndtere eventuel angst eller usikkerhed.
- ✓ Relevans og interesse: Aktiviteterne vælges ud fra, hvad der giver mening, for den aktuelle elev/-gruppe.
- ✓ Støtte undervejs: Vi deltager sammen med de unge i aktiviteterne, så de ikke står alene.
- ✓ Fællesskab og relationer: Vi prioriterer aktiviteter, hvor de unge kan indgå i sociale sammenhænge og opleve samhørighed.

Kursustrappens personale understøtter hver enkelt elev i at arbejde med deres selvopfattelse og se nye muligheder. Der er stor fleksibilitet i sammensætningen af elevens skema, indenfor udbuddets rammer – blot det aftales. I denne sammenhæng er det tætte samarbejde med BIF's ungeenhed, en forudsætning, for at gøre dette arbejde, så virksomt, som det er.

Kursustrappen tilbyder løbende optag, hvilket betyder at der kan komme nye unge løbende – og indgå på et givent hold. Denne del rummer de øvrige unge fint – og husker selv hvor svært det var at komme over dørtrinnet til Kursustrappen. De har overskud til at hjælpe den næste ind – og det betyder meget, for de nytilkomne elever.

Fællesskabet er et vigtigt element i Kursustrappens tilbud. Vi konstaterer ofte at overordnet – og set udefra – opleves gruppen af unge, som relationsskabende og -søgende med balance og et sammenhold som udmøntes i en intern stor hjælpsomhed og støtte i dagligdagen.

Styrkelsen gennem fællesskabet i det daglige opnås også ved at alle - medarbejdere og unge - er sammen i pauser og til den daglige frokost, som Kursustrappen hver dag tilbyder de unge. Her mødes alle med ligeværdighed og respekt og det styrker fællesskabsfølelsen, når personalet på Kursustrappen er med. Der faciliteres med frokost, bagning, indkøb, bæredygtighed, sund mad og dagligdags opgaver, som skaber et "hjemligt" rum. Skolens fysiske rammer er så langt fra institutions- og skolepræg som overhovedet muligt. Kursustrappens lærere sikrer vedvarende fokus på det der ligger uden om den faglige undervisning og er med til at sikre at ungegruppen fungerer socialt og rummer alle. Det indgår som en naturlig del af arbejdet med at etablere og fastholde gode læringsmiljøer, som alle kan se sig som en del af.

7 VEJLEDNING, MENTOR OG PROGRESSION

Vejledningen fokuserer på CV, digitale kompetencer og uddannelsesvalg. Vi drøfter sammen jobmuligheder og hvad der kunne tænkes at vække den unges interesse – og et sted at starte, med henblik på at finde retningen på uddannelsen. I vejledningen til uddannelse og job lyttes der til de unge, deres egne ideer og interesser. Vejlederne udforsker sammen med den unge, potentiale vs. ønsker og forventninger til job- og uddannelse. Her udgør CV for den enkelte, som udarbejdes sammen med vejleder, et grundlag, der kan udfoldes i samtalerne. Vejledningen er derfor ofte præget af dialoger over tid – dels mellem den unge og Kursustrappen dels gennem den gennemgående sagsbehandler fra Jobcentret, der møder den unge på Kursustrappen. Der arbejdes ved at realisere de små skridt i retning af en erhvervsuddannelse, som ofte er det nærmeste punkt af interesse.

Mentor arbejder med små skridt og realistiske mål og støtter overgangen til job og uddannelse. Herudover er der store som små greb der virker i det daglige, for den enkelte, men ikke, for alle. Der er fokus på progression eller degression – og stilstand. Kursustrappens vejledere arbejder sammen med den enkelte unge, for at sætte retning på næste skridt.

Daghøjskolen Kursustrappens indsats sigter på at give de unge både formelle og uformelle kompetencer til at håndtere forskellige sammenhænge i livet. Livsmestring og perspektivering af arbejde og uddannelse, den digitale borger, besøg på arbejdspladser, civilsamfunds-, kultur- og uddannelsesinstitutioner – alt sammen bidrager til at nuancere valgmuligheder – og måske se noget andet end det foretrukne.

Der planlægges besøg på relevante uddannelsesinstitutioner, Åbent Hus-arrangementer m.m. Kursustrappen har god kontakt til vejledere på relevante uddannelsesinstitutioner, som gerne

kommer og fortæller om uddannelser og i bedste fald kan vi efterfølgende indgå aftaler om et besøg på uddannelsesinstitutionen.

Der etableres praktikpladser, hvis der er mulighed, for det i samarbejde med den enkelte og sagsbehandler m.fl. – ligesom der arbejdes med EGU, som er et relevant næste skridt, for nogle af de unge. Andre deltagere skal have de små skridt ud i job og her er såvel småjob som praktik en mulighed, hvor den enkelte kan afprøve sine forventninger i praksis.

Når den unge nærmer sig slutningen af sin uddannelse på Kursustrappen, er vejledningen gennemført og den næste uddannelse er ansøgt, når den unge forlader Kursustrappen.

8 AFSLUTNING OG ANBEFALINGER

Kursustrappen tilbyder sammen med Københavns kommune en helhedsorienteret indsats, der styrker den enkeltes beredskab til at møde verden. Det er en sejr for den unge at bestå – og være rustet til at træde ind i de store fællesskaber som uddannelse og job. De bliver en del af det andre unge også har – og oplever sig selv som indenfor – fremfor udenfor. Københavns kommune har muliggjort dette arbejde og sammen har vi påtaget os denne opgave for dels at bryde den sociale arv – skabe meningsfulde fællesskaber – og forhåbentlig få et bedre liv og mulighed for livslang læring og job.